

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia2011 r.

w sprawie opłat za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131 oraz z 2011 r. Nr 133, poz. 768) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość opłaty za udostępnianie danych zgromadzonych w Rejestrze Dowodów Osobistych w trybie jednostkowym;
- 2) wysokość opłaty za udostępnianie danych zgromadzonych w Rejestrze Dowodów Osobistych w trybie ograniczonej teletransmisji danych;
- 3) wysokość opłaty za udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi;
- 4) sposób i terminy wnoszenia opłat, o których mowa w pkt 1–3;
- 5) sposób dokumentowania wniesienia opłat, o których mowa w pkt 1–3.

§ 2. Opłatę za udostępnianie danych zgromadzonych w Rejestrze Dowodów Osobistych w trybie:

- 1) jednostkowym – ustala się w wysokości 31 zł za dane dotyczące jednego dokumentu lub dane dotyczące jednej osoby;

- 2) ograniczonej teletransmisji danych – ustala się w wysokości 0,30 zł od jednego potwierdzenia istnienia bądź nieistnienia ważnego dowodu osobistego zawierającego określony zestaw danych, zwanego dalej „potwierdzeniem”.

§ 3. Opłatę za udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi ustala się w wysokości 31 zł za dokumentację związaną z jednym dowodem osobistym.

§ 4.1. Opłatę, o której mowa w § 2 pkt 1 i § 3, wnosi się przed złożeniem wniosku o udostępnienie danych lub wniosku o udostępnienie dokumentacji.

2. Opłatę, o której mowa w § 2 pkt 2, wnosi się w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisemnego wezwania ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W wezwaniu wskazuje się liczbę potwierdzeń, jakie zostały wygenerowane z Rejestru Dowodów Osobistych w danym okresie czasu. Wezwania wysyła się nie częściej niż raz w miesiącu.

§ 5. Opłaty wnosi się do kasy organu udostępniającego dane lub na jego rachunek bankowy.

§ 6.1. Dowód wniesienia opłaty, o której mowa w:

1) § 2 pkt 1 i § 3 – załącza się do złożonego wniosku;

2) § 2 pkt 2 – przekazuje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, o którym mowa w § 4 ust. 2 do ministra właściwego do spraw wewnętrznych .

2. Dowód wniesienia opłaty może mieć postać wydruku lub potwierdzającego dokonanie operacji bankowej pliku, generowanego elektronicznie z systemu bankowego.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013 r¹⁾.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. Nr 207, poz. 1298).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych i dokumentacji związanej z dowodami stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 77 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131 oraz z 2011 r. Nr 133, poz. 768), zwanej dalej „ustawą”.

Projektowana regulacja określa wysokość, sposób i termin wnoszenia oraz sposób dokumentowania wniesienia:

1. opłaty za udostępnianie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych oraz za udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistym;
2. opłaty za udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych z Rejestru Dowodów Osobistych;

Celem projektu rozporządzenia jest takie określenie wysokości opłat za udostępnianie danych, aby były one adekwatne do kosztów czynności wynikających z tego procesu. Zapewnienie powyższego gwarantuje zróżnicowanie wysokości opłat w zależności od trybu, sposobu i zakresu udostępniania danych. Wskazane czynniki wpływają bowiem na nakład pracy oraz powstające po stronie organu koszty, tj. koszty eksploatacyjne, czy koszty usług systemu teleinformatycznego. Projekt rozporządzenia sprzyja również zapewnieniu bezpieczeństwa i prawidłowości udostępniania danych. Wskazany cel realizowany jest poprzez doprecyzowanie w projekcie sposobu i terminu wnoszenia opłat oraz sposobu dokumentowania tej czynności.

Obecnie wysokość oraz sposób wnoszenia opłat za udostępnienie danych z ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, poprzedniczki Rejestru Dowodów Osobistych, uregulowane są w rozporządzeniu Rady Ministrów Ministra z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. Nr 207, poz. 1298), wydanym na podstawie art. 44h ust. 12 ustawy o z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.). W

stosunku do obecnie obowiązujących przepisów, regulacje prawne zawarte w projekcie rozporządzenia wprowadzają następujące zmiany:

1. Zmieniono nazwę zbioru, z którego udostępniane będą dane. Projekt rozporządzenia w miejsce dotychczasowej „ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych”, zgodnie z ustawą, posługuje się nazwą „Rejestr Dowodów Osobistych”;
2. Zmieniono określenie trybu udostępniania danych. W miejsce dotychczasowego określenia „udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji danych”, zgodnie z ustawą wprowadzono sformułowanie „udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych”;
3. Zmieniono wysokość opłaty za udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych z 10 zł na 0,30 zł od jednego potwierdzenia istnienia bądź nieistnienia ważnego dowodu osobistego zawierającego określony zestaw danych. Wprowadzenie usługi weryfikacji danych, poprzedniczki udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych, stanowiło realizację postulatów zgłaszanych przez przedsiębiorców, w których codziennej pracy zachodzi konieczność sprawdzania poprawności danych osobowych ich klientów. Dotyczyło to w szczególności takich instytucji jak: banki, firmy ubezpieczeniowe, operatorzy telekomunikacyjni, zakłady energetyczne. Zakładano, że umożliwienie sprawdzenia w ten sposób uprawnionym podmiotom poprawności przetwarzanych przez nich danych osobowo-adresowych wpłynie na zmniejszenie kosztów produktów i usług na skutek zmniejszenia kalkulowanego ryzyka związanego z przypadkami podawania nieaktualnych danych adresowych lub fałszywej tożsamości i wykorzystywania fałszywych lub nieaktualnych dokumentów potwierdzających tożsamość. Założenia, które stały u podstaw wprowadzenia trybu weryfikacji, nie zostały jednak zrealizowane. W ciągu bowiem blisko dwuletniego okresu, jaki minął od dnia jego wprowadzenia, nie korzysta z niego obecnie żaden podmiot. Badając aktualny stan rzeczy ustalono, że bezpośrednią przyczyną, dla której przedsiębiorcy nie korzystają z postulowanego wcześniej trybu weryfikacji jest koszt tej usługi. Powyższe skłoniło do dokonania ponownej analizy wysokości opłaty za udostępnianie w tym trybie danych, przy uwzględnieniu takich czynników jak nakład pracy oraz powstające po stronie organu koszty. Wyniki analizy

wskazały, że możliwe jest jej obniżenie do wysokości 0,30 zł , gdyż taki jest realny koszt jednego udostępnienia. Należy bowiem zwrócić uwagę, że usługa ta po stronie organu realizowana jest z całkowitym wyłączeniem operatora, a zatem jedyne koszty z nią związane to koszty utrzymania systemu. Zmiana ta ma na celu realizację założeń, dla których powyższy tryb został stworzony, tj. faktyczne umożliwienie przedsiębiorcom korzystania z przedmiotowej usługi.

4. W związku z tym, że ustawa przewiduje udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, w projekcie rozporządzenia określono także wysokość opłaty za jej udostępnienie. Ponieważ koszty udostępnienia jednej dokumentacji związanej z dowodami osobistymi są adekwatne do kosztów udostępnienia danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych, opłatę za udostępnienie ww. dokumentacji określono w takiej samej wysokości, tj. w kwocie 31 zł.
5. W rozporządzeniu określono terminy wnoszenia i sposoby dokumentowania opłat. Przyjęte w projekcie rozwiązania w tym zakresie uzależnione są od trybu, w jakim udostępniane są dane. W przypadku dokumentowania opłaty za udostępnienie danych w trybie jednostkowym utrzymano dotychczasowe rozwiązanie zawarte w ustawie *o ewidencji ludności i dowodów osobistych*, zgodnie z którym dowód uiszczenia opłaty za udostępnienie danych w tym trybie załącza się do złożonego wniosku. Konsekwencją powyższego było przyjęcie, że opłatę za dane w trybie jednostkowym wnosi się przed złożeniem wniosku o udostępnienie, tj. z góry. Analogiczne rozwiązanie przyjęto w odniesieniu do udostępnienia dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. O ile jednak zaproponowany tryb uiszczania i dokumentowania opłaty jest prawidłowy w odniesieniu do udostępniania danych jednostkowych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, to nie może mieć zastosowania w przypadku udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych. Niewykonalne jest bowiem dołączenie dowodu uiszczenia opłaty do jednorazowego wniosku o udostępnianie danych w tym trybie. Brak wskazanej możliwości wynika z tego, że po wydaniu przez Ministra SWiA pozytywnej decyzji administracyjnej, udostępnianie danych w tym trybie ma charakter ciągły, a zatem obliczenie, ile potwierdzeń zostanie wygenerowanych dla danego podmiotu, miałoby wyłącznie charakter hipotetyczny. Ilość wygenerowanych potwierdzeń zależy bowiem wyłącznie od zapotrzebowania podmiotu korzystającego z tego trybu. Dlatego też termin wnoszenia i sposób dokumentowania opłaty za

udostępnienie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych projekt określa w ten sposób, że opłatę tę wnosi się z dołu, w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisemnego wezwania ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zaś dowód uiszczenia opłaty przekazuje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania ww. wezwania organu. Również ze względu na to, że udostępnianie danych w tym trybie ma charakter ciągły, należało określić jak często wysyłane będą wezwania wskazujące liczbę potwierdzeń, jakie zostały wygenerowane z Rejestru Dowodów Osobistych w danym okresie. W projekcie rozporządzenia przyjęto, że wezwania do uiszczenia opłaty wysyłane będą nie częściej niż raz w miesiącu.

Modyfikacji nie ulegnie natomiast:

1. Wysokość opłat za udostępnienie danych w trybie jednostkowym. Opłata za dane jednostkowe wynosić będzie zatem 31 zł. Utrzymanie obowiązującej wysokości tej opłaty możliwe jest, gdyż zmianie nie uległy czynniki, które wpływają na sposób jej obliczenia. Stanowią je z jednej strony nakład pracy oraz pracochłonność zadania, a z drugiej powstające po stronie organu koszty, tj. koszty eksploatacyjne, czy koszty usług systemu teleinformatycznego. Zaproponowane wysokości opłat nie przekraczają również górnej granicy zawartej w art. 77 ust. 2 ustawy.
2. Dotychczasowy, niepowodujący trudności w stosowaniu zapis, zgodnie z którym opłaty za udostępnienie danych będzie uiszczało się w kasie organu udostępniającego dane lub na jego rachunek bankowy.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projektowana regulacja prawna nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1) Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja:

- organy gmin, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, konsulowie Rzeczypospolitej Polskiej;
- banki, firmy ubezpieczeniowe, operatorzy telekomunikacyjni, zakłady energetyczne, firmy windykacyjne oraz inne jednostki organizacyjne i osoby prywatne.

2) Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Projektowana regulacja, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) – została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach procedury lobbingowej do projektu nie zgłoszono uwag, jak również nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem.

Ponadto została przekazana do konsultacji:

- a) Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych;
- b) Związkowi Banków Polskich;
- c) Polskiej Izbie Ubezpieczeń;
- d) Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji;
- e) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi zgłosiła Polska Izba Ubezpieczeń oraz Związek Banków Polskich.

Zastrzeżenia PIU dotyczą wysokości opłaty za udostępnienie dokumentacji (31 zł od rekordu). Powołując się na Dyrektywę 2003/98/WE Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego podniesiono postulat, aby wysokość ww. opłaty ustalić w rozporządzeniu wyłącznie na podstawie kosztów poniesionych bezpośrednio w celu przekazania informacji publicznej w określony sposób i formie, oraz rozsądnego zwrotu z inwestycji. Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń wskazała, że powinien zostać wyjaśniony sposób w jaki projektodawca spełnił powyższy warunek.

Odpowiadając na powyższą uwagę wskazać należy, że wytyczne zawarte w Dyrektywie 2003/98/WE Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego, nie mają zastosowania do wysokości opłaty za udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Odpłatne udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi możliwe jest bowiem jedynie po wykazaniu interesu prawnego, natomiast przepis art. 1 ust. 3 zd. drugie Dyrektywy 2003/98/WE wyraźnie stwierdza, że przepisów dyrektywy nie stosuje się w przypadkach, gdy obywatele i przedsiębiorcy muszą, na podstawie właściwych przepisów, wykazać indywidualny interes, aby otrzymać dostęp do informacji.

Zaznaczyć należy również, że określona w projekcie rozporządzenia wysokość opłaty za udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi została określona w takiej samej wysokości jak opłata za udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO. Ustalając wysokość powyższej opłaty brano pod uwagę takie czynniki jak: nakłady pracy, czasochłonność zadania oraz koszty eksploatacyjne i koszty systemu teleinformatycznego. Kwota ta nie przekracza kosztów poniesionych przez organ. W świetle powyższego uwaga PIU jest niezasadna.

Związek Banków Polskich podniósł natomiast zarzut dotyczący zbyt wysokiej opłaty za udostępnienie danych zgromadzonych w Rejestrze Dowodów Osobistych w trybie jednostkowym. Zdaniem ZBK nie sposób uznać, że opłata w wysokości 31 zł za dane dotyczące jednego dokumentu lub jednej osoby jest adekwatna do kosztów czynności wynikających z tego procesu. Jako dodatkowy argument potwierdzający tą tezę wskazano na dysproporcję pomiędzy opłatą za udostępnianie danych w trybie jednostkowym, a opłatą pobieraną za udostępnienie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych.

Uwagi tej nieuwzględniono. Zaznaczyć należy, że opłata określona w projekcie rozporządzenia nie uległa podwyższeniu w stosunku do obecnie obowiązującej opłaty za udostępnienie danych jednostkowych. Zmianie nie uległy bowiem czynniki, które wpływają na sposób jej obliczania. Stanowią ją z jednej strony nakład pracy, a z drugiej powstające po stronie organu koszty, tj. koszty eksploatacyjne, czy koszty usług systemu teleinformatycznego. Podkreślić trzeba, że udostępnienie danych w tym trybie jest zadaniem czasochłonnym i pracochłonnym, każde udostępnienie danych jednostkowych wymaga bowiem przeprowadzenia postępowania administracyjnego. Natomiast udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych realizowane jest z całkowitym wyłączeniem operatora, a zatem jedyne koszty z nią związane to koszty utrzymania systemu.

3) Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie rozporządzenia wpłynie pozytywnie na sektor finansów publicznych.

Nie będzie angażowało dodatkowych środków budżetu państwa w jakiegokolwiek fazie realizacji omawianego przedsięwzięcia, tak w części 42- Sprawy wewnętrzne i części 85- Budżety wojewodów, jak i poza nimi, a w konsekwencji nie będzie generowało kosztów wymagających sfinansowania.

Pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych wynika z tego, że dotychczas dokumentacja związana z dowodami osobistymi udostępniana była nieodpłatnie, natomiast projekt rozporządzenia uzależnia możliwość jej udostępniania od uiszczenia opłaty w wysokości 31 zł od dokumentacji, która stanowi dochód budżetu państwa. Jednocześnie zaznaczyć należy, że wobec braku możliwości zdiagnozowania skali, na jaką dotychczas udostępniano dokumentację związaną z dowodami osobistymi, nie jest możliwe precyzyjne obliczenie wysokości wpływów z tego tytułu do budżetu państwa.

Obciążen dla budżetu państwa nie będą stanowić natomiast koszty związane z obniżeniem opłaty za udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych. Będą to bowiem koszty wyłącznie potencjalne, gdyż do dnia dzisiejszego żaden podmiot nie korzysta z trybu weryfikacji danych, a co za tym idzie nie została uiszczona z tego tytułu żadna opłata.

4) Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5) Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Likwidacja zapory w postaci zbyt wysokiej opłaty za udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych pozwoli przedsiębiorcom na korzystanie z tej instytucji, która pozwala w szczególności na potwierdzenie poprawności danych osobowych kontrahentów. Wpłynie to pozytywnie na funkcjonowanie przedsiębiorstw, zapewniając bezpieczeństwo obrotu prawnego.

6) Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów